

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

КРОПИВНИЦЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ

від 09 лютого 2022 року

№ 14

Про затвердження Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів Кропивницької міської територіальної громади

Керуючись статтею 140 Конституції України, статтями 42, 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Законом України “Про інформацію”, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 року № 56 “Деякі питання цифрового розвитку”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 167-р “Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації”, з метою забезпечення запровадження принципів державної політики розвитку цифрового суспільства, поширення використання державних та міських електронних сервісів, їх доступності для громадян:

1. Затвердити Концепцію розвитку цифрових компетентностей жителів Кропивницької міської територіальної громади (далі - Концепція), що додається.

2. Виконавчим органам міської ради передбачати заходи щодо розвитку цифрових компетентностей жителів Кропивницької міської територіальної громади при підготовці внесення змін до діючих міських програм, безпосередньо пов'язаних з досягненням мети, визначеної в Концепції.

3. Управлінню інформаційних технологій та виконавчим органам міської ради забезпечити в межах компетенції вжиття заходів, спрямованих на реалізацію Концепції.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на керуючого справами виконавчого комітету міської ради С.Балакіреву.

Міський голова

Андрій РАЙКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження міського голови
09 лютого 2022 року № 14

КОНЦЕПЦІЯ розвитку цифрових компетентностей жителів Кропивницької міської територіальної громади

1. Загальні положення

Концепція розвитку цифрової грамотності жителів Кропивницької міської територіальної громади (далі - Концепція) передбачає аналіз стану цифрової грамотності, здійснення заходів щодо розвитку цифрових компетентностей населення міста, впровадження відповідних стимулів для цифровізації суспільної сфери, усвідомлення наявних викликів, набуття жителями громади цифрових компетентностей, стимулювання використання та споживання цифрових технологій та електронних послуг.

Цифрова компетентність є ключовою в умовах четвертої промислової революції. Цей термін включає в себе впевнене, критичне, творче та відповідальне використання і взаємодію з засобами цифрових технологій для навчання, працевлаштування, роботи, дозвілля та участі у суспільному житті. Він охоплює такі поняття як інформаційна грамотність та медіаграмотність, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту (включаючи основи програмування), безпека (включаючи захист персональних даних у цифровому середовищі та кібербезпеку), а також розв'язання різнопланових проблем з використанням цифрових технологій і навчання впродовж життя. Детальний опис та рівні володіння надано в Рамці цифрової компетентності для громадян України відповідно до Концепції розвитку цифрових компетентностей, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 167-р.

Розвиток цифрових компетентностей жителів громади полягає у впровадженні конкретних рішень, стимулів, мотивацій для збільшення попиту та формуванні потреб жителів щодо використання цифрових технологій, продуктів та електронних послуг у всіх сферах життєдіяльності.

1.1. Основні принципи Концепції

1.1.1. Доступність

Доступність є базовою вимогою до функціонування системи е-послуг, цифрової освіти та інструментів формування цифрових навичок жителів громади. У процесі реалізації Концепції має бути застосовано лише такі інструменти та створено елементи екосистеми цифрової освіти, які зможе

використати кожен житель громади незалежно від віку, соціального та матеріального становища з метою надбання необхідних компетенцій для ефективного використання цифрових сервісів громади.

1.1.2. Стратегічність

Передбачає функціонування системи, яка б формувала лояльне сприйняття цифрової трансформації, впровадження та швидку адаптацію смарт-рішень та здійснення цифрової трансформації усіх сфер громади, а також побудови стратегії залучення партнерів, соціально відповідального бізнесу.

1.1.3. Комплексність

Використання різних форматів актуалізації запиту та навчання. Принцип, який визначає необхідність формування системи, яка поєднує в собі існування та постійний розвиток у місті спільноти цифрових менторів, діджитал-студентів, волонтерів, не лише шляхом навчання, але й шляхом формування цифрової культури в громаді.

1.1.4. Методологічність

Виклад та поширення матеріалу, обрання таких методів і форм навчання, які є простими, зрозумілими та інформативними для відповідної цільової аудиторії, а також змістовно відповідають вимогам концептуально-референтної Рамки цифрової компетентності для громадян України.

1.1.5. Інноваційність

Слугує орієнтиром на динамічні зміни в навколишньому світі та освітній діяльності, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості. Вказаний принцип свідчить про відкритість, здатність до передбачення та прогнозування на основі постійної переоцінки цінностей, налаштованість на активні та конструктивні дії в швидко змінних ситуаціях.

Розвиток цифрових компетентностей має бути спрямовано не лише на ефективне використання цифрових технологій та е-сервісів жителями громади, на розвиток робочої сили та можливостей для розвитку кожного жителя, а й на створення нових цифрових технологічних рішень та нових е-сервісів в громаді.

1.2. Терміни, які вживаються у цій Концепції

Цифрова грамотність - це здатність людини використовувати базові цифрові технології в сучасному цифровому суспільстві (цифрова грамотність включає комп'ютерну, інформаційну та медіаграмотність і є основою для формування/складовою частиною цифрової компетентності).

Цифрова компетентність - це інтегральна характеристика особистості, яка динамічно поєднує знання, уміння, навички та ставлення щодо використання цифрових технологій для спілкування, власного розвитку, навчання, роботи, участі у суспільному житті, відповідно до сфери компетенцій, належним чином (безпечно, творчо, критично, відповідально, етично).

Цифрова комунікація - це процес взаємодії осіб у цифровому середовищі з метою спілкування, обміну інформацією, організації спільної діяльності з використанням цифрових технологій.

Цифрова навичка - це спроможність виконувати певну дію з використанням цифрових технологій впевнено, з належною точністю і швидкістю, яка з часом стає автоматичною (на відміну від цифрової компетентності, яка дозволяє виконувати комплексні завдання в цифровому середовищі).

Цифрова освіта - це спосіб надання освітньої послуги з використанням цифрових платформ, нових цифрових і освітніх технологій, цифрових пристроїв та цифрових освітніх ресурсів.

Цифрова культура - це освіченість людини у сфері цифрових технологій, творчі якості та здатності особистості, її вміння конструювати власні інноваційні рішення засобами цифрових технологій, спосіб творчої самореалізації людини, основою якого є діяльність із застосуванням цифрових технологій.

Цифрові послуги (державні або приватні) - це послуги, що надаються споживачам (громадянам, бізнесу та організаціям) у цифровому форматі за допомогою цифрових технологій, наприклад, надання цифрового зв'язку, інформації та/або цифрового контенту, послуг розрахункового обслуговування тощо.

Цифрове-волонтерство - використання цифрових технологій не лише для власних потреб, але й для навчання інших та вдосконалення оточуючого світу.

Екосистема цифрової освіти - це системи всіх існуючих або новостворених сегментів, єдине функціонування яких дозволить підвищити рівень цифрових компетентностей населення.

Центр доступу до цифрової освіти - елемент єдиної системи цифрової освіти, з облаштованим робочим місцем, мета якого навчити отримувати міські послуги в режимі онлайн та використовувати електронні сервіси, надати можливість людям переглянути "освітній серіал" та підвищити свій рівень цифрової грамотності, отримати на місці консультацію щодо набутих знань та застосувати їх на практиці.

Смартбібліотека - це багатофункціональний елемент єдиної системи цифрової освіти у сфері розвитку та дозвілля, який забезпечує для користувачів можливість самостійно використовувати електронні сервіси "розумного міста" та технологічні новинки, є основним простором, де можливо підвищити рівень своєї цифрової грамотності.

Цифрова інфраструктура - комплекс технологій, продуктів та процесів, що забезпечують обчислювальні, телекомунікаційні та мережеві можливості електронної взаємодії, обміну даними, сигналами тощо.

Принцип безпаперовості - оцифрування документів.

Лендінг - це вебсторінка, призначенням якої є зробити доступними електронні міські сервіси для кожного жителя, використовуючи розміщення

коротких змістовних інструкцій, та забезпечити жителів громади можливістю вільно використовувати міські інструменти підвищення цифрової грамотності населення.

Цифровий-клуб (Діджитал-клуб) - це спільнота, що складається з жителів громади, які зацікавлені в підвищенні своєї цифрової грамотності та для яких в рамках вказаного клубу існує система заохочень.

2. Мета Концепції та очікувані результати від її реалізації

Концепцію розроблено з метою більш зрозумілого, безпечного та доступного для кожного жителя використання державних та міських електронних сервісів, сприяння в ефективному управлінні громадою, особистого розвитку жителів громади у цифровому суспільстві.

Очікуваними результатами розвитку цифрових компетентностей жителів громади є:

- досягнення жителями громади базового рівня цифрової грамотності;
- розвинута інтегрована система цифрової освіти, функціонування центрів доступу до цифрової освіти, ефективний безкоштовний курс з цифрової грамотності базового рівня, функціонування програми “Цифрові лабораторії” у закладах середньої та професійно-технічної освіти;
- взаємодія з усіма підприємствами міста з питань підвищення рівня цифрової грамотності працівників та громадськості;
- єдина уніфікована електронна інструкція з використання муніципальних (електронних) сервісів громади;
- розвинута мережа смартбібліотек;
- розроблений лендінг цифрової освіти у місті;
- карта доступності цифрової освіти;
- відкрита “гаряча лінія” для отримання відповіді на запитання щодо наявності та використання можливостей з підвищення рівня цифрових компетентностей в рамках міської концепції;
- функціонування міського цифрового клубу;
- зручна та розвинена цифрова інфраструктура;
- формування лояльного ставлення до впровадження смарт-рішень в діяльності міської влади;
- збільшення споживання е-послуг;
- закладення основи для подальшого розвитку цифрової економіки та підвищення конкурентоздатності в цій сфері;
- збільшення кількості оброблених цифрових даних, які дозволяють отримувати цінну інформацію для використання в ділових процесах, суспільному житті, роботі громади;
- розвинута цифрова культура в громаді завдяки обізнаному сприйняттю жителями громади цифрової реальності, набуттю необхідних цифрових навичок та компетентностей управляти нею та працювати в ній;
- підвищений індекс використання електронних сервісів;

втілення в життєдіяльність жителів громади принципу “освіта протягом життя” шляхом використання технології онлайн-навчання із застосуванням цифрових освітніх ресурсів;

формування у споживачів (бізнес, держава, громадяни) мотивації та потреби у цифрових технологіях;

наявність цифрових компетентностей у жителів громади, які б допомагали модернізувати, оптимізувати та розвивати власний бізнес і процеси життєдіяльності громади; розвинене вміння застосовувати цифрові технології для власних потреб; впровадження превентивних механізмів щодо виникнення нового виду дискримінації, спричиненої різними рівнями цифрової обізнаності населення у сфері використання цифрових технологій та електронних сервісів громади;

зменшення рівня кібератак та цифрових шахрайств шляхом формування культури особистої безпеки у мережі та використанні цифрових технологій;

створення цільових програм з метою забезпечення комфортних умов для функціонування та розвитку цифрових технологій;

підвищення конкурентоздатності людини на ринку завдяки вмінню працювати з цифровими даними та їх аналізувати.

3. Доцільність розвитку цифрових компетентностей жителів громади

Створення умов для прискореного розвитку цифрової економіки та виконання національних програм навчання загальним і професійним цифровим компетенціям та знанням. Розвиток цифрових компетентностей відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 167-р “Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації” задля:

прискорення трансформаційних процесів розвитку цифрової економіки та суспільства та розвитку людського капіталу;

подолання цифрової нерівності та цифрового розриву;

покращення конкурентоздатності та зайнятості громадян України;

сприяння розвитку електронної демократії та цифрового громадянства, реалізації активної громадянської позиції щодо залучення до участі в реалізації політик за допомогою відповідних цифрових технологій;

підвищення рівня знань громадян щодо основних понять у сфері цифровізації, інформаційної та кібербезпеки;

підвищення загального рівня резистентності громадян до небезпек у цифровому середовищі;

закладення передумов та підґрунтя для створення стратегії та стратегічного плану дій для розвитку цифрових компетентностей для громадян та працівників основних професійних груп різних сфер економічної діяльності.

Цифрова грамотність повинна бути однією з ключових компетентностей для мешканців громади.

Завдяки використанню цифрових технологій жителі громади можуть більш ефективно набувати знання, вміння та навички у багатьох інших сферах життя.

Активне впровадження цифрових технологій в систему суспільно-політичних відносин значно розширює можливості громадян щодо їх участі в процесах державного управління та впливу на прийняття управлінських рішень, створює умови для формування якісно нового рівня взаємодії органів влади та громадян.

Розвиток цифрових компетентностей жителів громади обумовлений:

підвищенням рівня комфорту жителів шляхом впровадження цифрових технологій абсолютно у всіх сферах людської діяльності;

збільшенням впливу цифрових технологій на розширення можливостей людей навчатись, працювати, відпочивати, взаємодіяти;

забезпеченням спрощеного доступу жителів громади до е-послуг та товарів незалежно від віку;

полегшенням адаптивності до цифрових трансформацій і можливостей їх використання;

забезпеченням базових умов для ефективного управління містом (громадою);

підвищенням ефективності фінансових інструментів в умовах обмеженості фінансових ресурсів з метою вирішення соціальних питань через смарт-рішення;

оперативністю прийняття рішень на базі цифрового стандарту, базуючись на спроможності керувати інформацією та використовувати інформаційні бази даних;

підвищенням віку конкурентоздатних осіб на ринку праці;

цифровою трансформацією освіти та навчального процесу у цифровому суспільстві.

4. Основні завдання Концепції

Для ефективної реалізації Концепції та досягнення запланованих результатів необхідно:

дослідити кон'юнктуру ринку та цільові аудиторії з метою отримання індексу рівня цифрової грамотності у місті;

впровадити моніторинг динаміки рівня цифрової грамотності;

організувати підвищення рівня цифрової грамотності для жителів громади;

відкрити в місті точки доступу до набуття цифрових компетентностей;

підвищити рівень цифрових компетентностей учнів, вчителів та батьків;

підвищити рівень цифрових компетентностей посадових осіб органів місцевого самоврядування;

створити та розвивати екосистему цифрової освіти у місті;

залучити усі районні у місті ради та виконавчі органи міської ради до впровадження Концепції, забезпечення доступності до міських електронних сервісів у будь-якій сфері, формування цифрової культури у місті та оперативного розповсюдження інформації;

залучити усі підприємства міста до реалізації Концепції шляхом впровадження міського курсу з цифрової грамотності для своїх працівників;

запровадити принцип безпаперовості в роботі органів місцевого самоврядування шляхом розвитку цифрових компетентностей у посадових осіб та використання в роботі електронного документообігу.

5. Заходи щодо розвитку цифрових компетентностей жителів громади

5.1. Аналіз нормативно-правових актів у сфері електронної демократії та цифрової грамотності.

5.2. Проведення анкетування, опитування щодо цифрових компетентностей жителів громади.

5.2.1. Проведення дослідження щодо чинників, які впливають на рівень цифрової грамотності населення у місті.

5.2.2. Проведення аналізу та розроблення рекомендацій щодо створення необхідної інфраструктури в місті для підвищення рівня цифрових компетентностей населення.

5.3. Впровадження безкоштовного навчання з цифрової грамотності, яке змістовно відповідає вимогам Рамки цифрових компетентностей та потребам жителів громади за результатами проведеного анкетування або опитування.

5.4. Формування партнерської мережі.

5.4.1. Модернізація бібліотек у формат смарт-бібліотеки, що є поліфункціональним сегментом у сфері розвитку цифрової освіти, який забезпечує для користувачів можливість самостійно використовувати е-сервіси «розумного міста» та технологічні новинки. Крім того, бібліотеки існують як універсальні центри цифрової освіти, на базі яких буде забезпечено можливість пройти онлайн курс, користуватись інтернетом, отримати консультацію, пройти міський оффлайн курс з цифрової грамотності за напрямками використання смартфонів та комп'ютерів, кібербезпеки, навчитись використовувати електронні сервіси громади.

5.4.2. Відкриття оффлайн хабів у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України.

5.4.3. Формування та розвиток спільноти цифрових менторів, т'юторів та волонтерів.

5.4.4. Створення та розвиток міських та районних цифрових-клубів та/або центрів цифрової компетентності.

5.5. Формування точок доступу до цифрових можливостей громади.

5.5.1. Технічне облаштування робочих місць жителів громади в Центрах надання адміністративних послуг.

5.5.2. Розробка коротких змістовних інструкцій наявних міських електронних сервісів.

5.6. Формування цифрової культури у закладах освіти.

5.6.1. Щорічне здійснення моніторингу цифрових компетентностей адміністрації закладів освіти, вчителів та вихователів, випускників закладів загальної середньої освіти та професійно-технічних училищ, з метою виявлення прогалин та рівня цифрових компетентностей, а також щорічного відслідковування динаміки позитивних змін протягом дії даної Концепції.

5.6.2. Розроблення стратегічних планів дій щодо цифровізації закладів освіти, які передбачатимуть заходи спрямовані на підвищення рівня цифрових компетентностей учасників освітнього процесу (керівників, вчителів, учнів, батьків тощо) відповідно до нових професійних стандартів та Рамки цифрової компетентності педагогічних працівників, заходи спрямовані на підвищення рівня цифрових компетентностей учнів (а також заходи на здійснення інших напрямків цифрової трансформації закладу освіти, а саме покращення інфраструктури закладу освіти, збільшення швидкості підключення до мережі інтернет, автоматизації управління закладом, створення освітніх платформ з використанням LMS (Learning Management System), покращення якості та кількості цифрових освітніх ресурсів, е-підручників, е-журналів, е-розкладів занять тощо).

5.6.3. Створення та інтеграція Цифрових лабораторій в закладах середньої та професійно-технічної освіти.

5.6.4. Формування мережі цифрових менторів та/або волонтерів у закладах вищої та професійно-технічної освіти.

5.7. Організація навчання посадових осіб органів місцевого самоврядування.

5.8. Організація міського форуму цифрового спрямування для людей похилого віку.

5.9. Створення механізмів інструктування з наявних електронних сервісів цифрової трансформації, комунікацій із засобами масової інформації та їх використання.

5.10. Організація системи інформування про можливості підвищення, рівня цифрової грамотності:

створення лендінгу з цифрової грамотності;

створення інтерактивної карти цифрової освіти;

розробка та розміщення афіш анонсів заходів.

5.11. Інформаційне та маркетингове просування.

5.11.1. Проведення популяризації Рамки цифрової компетентності для громадян України серед населення громади, роз'яснення необхідності підвищення рівня цифрової грамотності, підвищення рівня захисту від шахрайства та маніпуляцій в цифровому середовищі, уникнення інших небезпек в інтернеті, використання цифрових технологій для навчання протягом життя та власного розвитку, для ефективного користування

державними, місцевими, комунальними та іншими електронними сервісами тощо.

5.11.2. Створення маркетингової стратегії, спрямованої на актуалізацію запиту щодо цифрових компетентностей. Промоція включатиме в себе заходи, які спрямовані на впровадження цифрової культури та кібергігієни, шляхом проведення заходів з цифрової грамотності та інших форм залучення різних цільових аудиторій.

5.12. Здійснення моніторингу ефективності обраних інструментів на реалізацію даної Концепції.

5. Строк виконання

Враховуючи стрімке впровадження цифрових технологій, реалізація Концепції розвитку цифрових компетентностей жителів Кропивницької міської територіальної громади розрахована до 5 років.

**Начальник управління
інформаційних технологій**

Оксана БАБАЄВА